

ĐƯỜNG LỐI CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VỀ ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG CÁN BỘ CÔNG ĐOÀN TRONG THỜI KỲ ĐẨY MẠNH CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA ĐẤT NƯỚC (từ năm 1996 đến nay)

✍ NGUYỄN THỊ NGỌC LAN* - LÊ TỔ ANH**

Ngày nhận: 10/07/2022

Ngày phản biện: 10/08/2022

Ngày duyệt đăng: 30/08/2022

Tóm tắt: Đường lối, chủ trương của Đảng về lãnh đạo tổ chức Công đoàn là toàn diện, trong đó lãnh đạo đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ công đoàn là nội dung quan trọng. Kể từ khi đất nước bước vào thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa (1996) đến nay, Đảng đã đề ra nhiều nghị quyết bản lề về xây dựng giai cấp công nhân và tổ chức công đoàn, trong đó có đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ công đoàn. Đó là Nghị quyết số 20/NQ-TW ngày 28/01/2008 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X; Chiến lược xây dựng và phát triển giai cấp công nhân Việt Nam trong thời kỳ mới do Đại hội lần thứ XI (tháng 1/2011) của Đảng đề ra; Kết luận số 79-KL/TW ngày 25/12/2013 của Bộ Chính trị; Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng (tháng 1/2021); Nghị quyết số 02-NQ/TW của Bộ Chính trị, ngày 12/6/2021. Những Nghị quyết đó đã định hướng, đặt nền tảng cho việc đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, mang lại nhiều kết quả to lớn.

Từ khóa: Vai trò; nghiên cứu khoa học; giảng viên nữ; Trường Đại học Công đoàn.

THE WAY OF THE VIETNAMESE COMMUNIST PARTY ON TRAINING TRADE UNION OFFICIALS IN THE PERIOD OF PROMOTING INDUSTRIALIZATION AND MODERNIZATION OF THE COUNTRY (since 1996)

Abstract: The Communist Party's guidelines on the leadership of the Trade Union organization are comprehensive, in which training the Trade Union officials is an important content. Since the country entered the period of industrialization and modernization (since 1996), the Communist Party has issued many crucial resolutions on building the working class and trade union organization, including training trade union officials such as: The Resolution No.20 / NQ-TW dated 28/01/2008 of the 10th Central Committee of the Communist Party of Vietnam; The strategy of building and developing the Vietnamese working class in the new period proposed by the 11th Party Congress (January 2011); Conclusion No. 79-KL/TW dated 25 December 2013 of the Politburo; Resolution of the 13th Party Congress (January 2021); Resolution No. 02-NQ/TW of the Politburo, dated 12 June 2021. Those resolutions oriented and laid the foundation for training the trade union officials of the Vietnam General Confederation of Labor, bringing about great results.

Keywords: guidelines of the Vietnamese Communist Party; training trade union officials

Sau 10 năm tiến hành công cuộc đổi mới toàn diện đất nước 1986 - 1996, Việt Nam ra khỏi tình trạng khủng hoảng về kinh tế xã hội, cho phép chuyển sang thời kỳ mới, với sự phát triển mạnh hơn. Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VIII (tháng 7/1996), quyết định đưa đất nước bước vào thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, đề ra sáu quan điểm chỉ đạo sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Trong đó, Đảng khẳng định, công nghiệp hóa, hiện đại hóa là sự nghiệp của toàn dân, của mọi thành phần kinh tế; lấy việc phát huy nguồn lực con người làm yếu tố cơ bản cho sự phát triển nhanh và bền

vững. Triển khai thực hiện đường lối Đại hội VIII, Đảng đã ra nhiều nghị quyết về xây dựng con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu của thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Trong việc chăm lo xây dựng lực lượng to lớn của toàn dân, Đảng rất coi trọng đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ công đoàn, đã ra nhiều nghị quyết về xây dựng giai cấp công nhân, tổ chức công đoàn, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn.

Đường lối, chủ trương của Đảng về đào tạo bồi

* Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam

** Trường Đại học Công đoàn

dưỡng đội ngũ cán bộ công đoàn được thể hiện trong các nghị quyết về xây dựng giai cấp công nhân và tổ chức công đoàn. Trong phạm vi của bài viết này, tác giả đề cập đến một số nghị quyết có tính chất bản lề của Đảng về đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ công đoàn và sự triển khai thực hiện Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam qua các nghị quyết, chương trình hành động cụ thể về đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ công đoàn trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Thứ nhất, Nghị quyết số 20/NQ-TW ngày 28/01/2008 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X về “Tiếp tục xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”. Đây là Nghị quyết đầu tiên về xây dựng giai cấp công nhân kể từ sau Đại hội VIII. Tại đây, Đảng xác định xây dựng giai cấp công nhân lớn mạnh là nhiệm vụ quan trọng và cấp bách của Đảng, Nhà nước, của cả hệ thống chính trị, của mỗi người công nhân và của toàn xã hội. Nghị quyết chỉ rõ, xây dựng giai cấp công nhân lớn mạnh phải gắn liền với việc xây dựng tổ chức công đoàn và đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn. Các cấp công đoàn cần đổi mới mạnh mẽ nội dung, phương thức hoạt động của tổ chức công đoàn. Nghiên cứu việc quy định cơ cấu đại diện công đoàn vào thường vụ cấp ủy ở những nơi có nhiều khu công nghiệp, đông công nhân. Công đoàn phải hướng hoạt động về cơ sở, lấy cơ sở làm địa bàn hoạt động chủ yếu, lấy công nhân, viên chức, lao động làm đối tượng vận động, lấy chăm lo bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của công nhân, viên chức, người lao động, xây dựng quan hệ lao động hài hòa, ổn định, tiến bộ, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội làm mục tiêu hoạt động.

Là Nghị quyết về xây dựng giai cấp công nhân, nhưng để giai cấp công nhân vững mạnh phải có tổ chức công đoàn, cán bộ công đoàn vững mạnh. Vì vậy, trong Nghị quyết này, Đảng nhấn mạnh phải đặc biệt chú trọng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn cơ sở, nhất là chủ tịch công đoàn cơ sở ở doanh nghiệp của tư nhân và doanh nghiệp có vốn đầu tư

nước ngoài. Cán bộ công đoàn cần được đào tạo, bồi dưỡng về trình độ chính trị, hiểu biết chính sách, pháp luật lao động và kỹ năng công tác. Việc đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ công đoàn là việc làm của cả hệ thống công đoàn, nhất là đội ngũ các thầy cô giáo ở các nhà trường trong hệ thống Công đoàn. Nghị quyết nhấn mạnh việc xây dựng đội ngũ cán bộ giảng viên, giảng viên kiêm chức, cán bộ làm công tác đào tạo ở các cấp công đoàn đủ trình độ, năng lực để thực hiện tốt công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ Công đoàn. Trong đó, tập trung xây dựng Trường Đại học Công đoàn, Trường Đại học Tôn Đức Thắng, Viện Công nhân và Công đoàn, Viện Nghiên cứu Khoa học kỹ thuật bảo hộ lao động thành các trung tâm đào tạo đầu ngành. Nghị quyết nêu rõ “Đổi mới nội dung, phương thức và nâng cao chất lượng đào tạo cán bộ công đoàn. củng cố, nâng cao chất lượng dạy và học của Trường Đại học Công đoàn, Trường Đại học Tôn Đức Thắng” (Báo điện tử Đảng Cộng sản Việt Nam, cập nhật ngày 4/9/2022).

Những nội dung về đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ công đoàn trong Nghị quyết 20, tuy ngắn gọn nhưng phản ánh đầy đủ các vấn đề cơ bản. Từ vai trò của công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn; các đối tượng cần tập trung đào tạo, bồi dưỡng (chủ tịch công đoàn cơ sở); các sở công đoàn (doanh nghiệp tư nhân, doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài); các mặt cần đào tạo, bồi dưỡng cho cán bộ công đoàn (trình độ chính trị, hiểu biết chính sách, pháp luật lao động và kỹ năng công tác); đào tạo đội ngũ giảng viên (cả chính quy và kiêm nhiệm) có đủ phẩm chất, năng lực để làm tốt công tác đào tạo, bồi dưỡng; đến chú trọng xây dựng các cơ sở giáo dục trong hệ thống công đoàn (Trường Đại học Công đoàn, Trường Đại học Tôn Đức Thắng, Viện Công nhân và Công đoàn, Viện Nghiên cứu Khoa học kỹ thuật bảo hộ lao động). Những nội dung đó vừa mang tầm vĩ mô (khi khẳng định đây là việc làm của cả hệ thống công đoàn), vừa cụ thể, chi tiết đến từng vấn đề liên quan đến công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn. Điều đó cho thấy, sự quan tâm lãnh đạo sát sao,

toàn diện của Đảng đối với việc đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ công đoàn.

Triển khai Nghị quyết số 20 của Ban Chấp hành trung ương Đảng khóa X, Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam ra Nghị quyết số 4a/NQ-TLĐ ngày 04/3/2010 về “Nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn giai đoạn 2010 - 2020”; Chương trình số 1644/CTr-TLĐ ngày 04/11/2013 của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam về “Nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động của đội ngũ cán bộ công đoàn”. Nghị quyết số 4a đề ra mục tiêu trước mắt đến năm 2013 đạt 100% cán bộ chuyên trách Công đoàn được đào tạo, bồi dưỡng cơ bản về lý luận và nghiệp vụ Công đoàn; hằng năm mỗi cán bộ Công đoàn chuyên trách được tập huấn, bồi dưỡng, bổ sung kiến thức; 100% cán bộ Công đoàn không chuyên trách được bồi dưỡng về lý luận, nghiệp vụ và kỹ năng hoạt động Công đoàn; ngân sách chi cho đào tạo, bồi dưỡng đạt 15% tổng ngân sách chi cho hoạt động Công đoàn. Để đạt được mục tiêu trên, Nghị quyết nêu một hệ thống nhiệm vụ và giải pháp cụ thể, đồng bộ về đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ công đoàn giai đoạn 2010 - 2020: *cần nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn. Tổ chức quán triệt, triển khai sâu rộng Nghị quyết nhằm nâng cao nhận thức của các cấp công đoàn về tầm quan trọng của công tác đào tạo, bồi dưỡng trong việc xây dựng đội ngũ cán bộ công đoàn có đủ trình độ, năng lực, phẩm chất và bản lĩnh đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ thời kỳ mới.*

Thứ hai, đổi mới, nâng cao hiệu quả công tác đào tạo bồi dưỡng cán bộ công đoàn. Thống nhất quản lý công tác đào tạo, bồi dưỡng trong toàn hệ thống công đoàn. Bổ sung, kiện toàn và nâng cao năng lực Phòng Đào tạo để Ban Tổ chức Tổng Liên đoàn đủ sức tham mưu giúp Đoàn Chủ tịch quản lý, chỉ đạo công tác đào tạo, bồi dưỡng của hệ thống công đoàn. Thí điểm thành lập bộ phận bồi dưỡng cán bộ công đoàn thuộc Ban Tổ chức các Liên đoàn Lao động địa phương và Công đoàn ngành Trung ương ở những nơi có đủ điều kiện. Đầu tư cơ sở vật chất, mở rộng

ngành đào tạo, cấp đào tạo cho trường Đại học Công đoàn và Trường Đại học Tôn Đức Thắng. Nâng cấp, chuyển đổi các trường cán bộ công đoàn thành các trường trung cấp chuyên nghiệp hoà nhập vào hệ thống giáo dục quốc dân. Thí điểm và từng bước giao nhiệm vụ tổ chức bồi dưỡng cán bộ công đoàn cho các trường dạy nghề Công đoàn nhằm phát huy tối đa cơ sở vật chất, đội ngũ giáo viên của các trường cho công tác bồi dưỡng cán bộ công đoàn.

Thứ ba, tiếp tục đổi mới nội dung phương pháp dạy và học. Tổng Liên đoàn thành lập Hội đồng khoa học, tổ chức nghiên cứu, biên soạn bộ giáo trình chuẩn áp dụng thống nhất trong toàn quốc cho tập huấn, bồi dưỡng cho cán bộ công đoàn các cấp. Tiếp tục xây dựng đội ngũ giảng viên kiêm chức của Tổng Liên đoàn và đội ngũ giảng viên cấp tỉnh, công đoàn ngành trung ương. Xây dựng Quy chế hoạt động và các chính sách hỗ trợ nhằm tạo điều kiện cho đội ngũ giảng viên kiêm chức hoạt động có hiệu quả đáp ứng yêu cầu công tác bồi dưỡng cán bộ công đoàn. Quan tâm đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ giảng dạy và học tập; đào tạo bồi dưỡng nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên các trường thuộc hệ thống công đoàn.

Thứ tư, tăng cường các nguồn lực cho đào tạo bồi dưỡng. Hàng năm công đoàn cấp trên cơ sở có kế hoạch tăng cường nguồn lực, đầu tư 15% nguồn chi cho công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn, tỷ lệ này được coi như chỉ tiêu công tác để kiểm tra đánh giá xếp loại hàng năm. Tranh thủ các nguồn đào tạo và sự hỗ trợ kinh phí của cấp uỷ Đảng, Chính quyền, doanh nghiệp cho công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn. Tranh thủ sự hỗ trợ của các tổ chức trong và ngoài nước, áp dụng rộng rãi phương pháp dạy học tích cực. Tạo điều kiện cho đội ngũ cán bộ làm công tác đào tạo, bồi dưỡng được đi học tập, nghiên cứu ở nước ngoài để trao đổi kinh nghiệm làm phong phú thêm lý luận, phương pháp và các kỹ năng, hoạt động công đoàn.

Thứ năm, đào tạo, bồi dưỡng gắn với quy hoạch, sử dụng và thực hiện chính sách đối với cán bộ công đoàn. Thực hiện đào tạo gắn với quy hoạch, sử dụng

và thực hiện chính sách đối với cán bộ. Hàng năm và theo nhiệm kỳ, các cấp công đoàn phải xây dựng kế hoạch đào tạo bồi dưỡng của cấp mình, chọn cử những cán bộ có đủ tiêu chuẩn, trong quy hoạch sử dụng trước mắt và lâu dài để đưa đi đào tạo đáp ứng trình độ, kiến thức cần thiết, đồng thời có chính sách, chế độ hỗ trợ để động viên cán bộ công đoàn yên tâm phấn khởi tham gia học tập. Ưu tiên và thực hiện chế độ cử tuyển đối với các cán bộ công đoàn xuất thân là công nhân trực tiếp sản xuất, trưởng thành từ cơ sở; cán bộ vùng sâu, vùng xa; cán bộ nữ; cán bộ công đoàn cơ sở khu vực ngoài nhà nước thi tuyển vào các trường đại học trong hệ thống công đoàn.

Có thể nói, Nghị quyết 4a của Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam thể hiện sự quan tâm, chỉ đạo sát sao của Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam đối với việc đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ công đoàn. Từ mục tiêu đến nhiệm vụ, giải pháp đào tạo bồi dưỡng cán bộ công đoàn được nêu trong Nghị quyết cho thấy tầm nhìn chiến lược, sát với thực tế, đáp ứng yêu cầu xây dựng giai cấp công nhân và tổ chức công đoàn trong thời kỳ mới. Đây là cơ sở pháp lý, điều kiện thuận lợi để các cấp công đoàn triển khai đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn. Từ đó, các cấp công đoàn đã triển khai nhiều hoạt động thiết thực nhằm xây dựng, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ công đoàn. Hàng năm, các cấp công đều xây dựng và thực hiện kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn; chú trọng xây dựng đội ngũ giảng viên kiêm chức cấp tỉnh, cấp huyện làm công tác đào tạo, bồi dưỡng, đồng thời dành kinh phí để các cấp công đoàn thực hiện việc đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn.

Thứ hai, Chiến lược xây dựng và phát triển giai cấp công nhân Việt Nam trong thời kỳ mới do Đại hội lần thứ XI của Đảng (tháng 1/2011) đề ra. Đảng khẳng định “Quan tâm giáo dục, đào tạo, bồi dưỡng, phát triển giai cấp công nhân cả về số lượng và chất lượng; nâng cao bản lĩnh chính trị, trình độ học vấn, chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp, tác phong công nghiệp, kỷ luật lao động, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá và hội nhập

quốc tế. Phát huy vai trò của giai cấp công nhân là giai cấp lãnh đạo cách mạng, thông qua đội tiên phong là Đảng Cộng sản Việt Nam” [3, tr.240-241]. Quan điểm trên đây không chỉ tiếp tục khẳng định các quan điểm đúng đắn của các kỳ Đại hội, Hội nghị Trung ương trước đó, đặc biệt là Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 28/01/2008, Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành Trung ương khóa X, mà còn thể hiện của tư duy mới, sách lược mới trong xây dựng và phát triển giai cấp công nhân Việt Nam trong điều kiện mới.

Thực hiện đường lối của Đảng, trên cương vị Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, đồng chí Nguyễn Đình Khang đã nêu nhiệm vụ, giải pháp cấp bách đối với việc đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ công đoàn gắn với việc xây dựng và phát triển giai cấp công nhân và tổ chức công đoàn “Tập trung phát triển đoàn viên, thành lập công đoàn cơ sở, nhất là ở doanh nghiệp khu vực ngoài nhà nước; sắp xếp, hoàn thiện mô hình tổ chức; xây dựng đội ngũ cán bộ công đoàn đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Chú trọng đổi mới phương thức kết nạp đoàn viên theo hướng linh hoạt, chủ động, thân thiện, đơn giản về thủ tục, kịp thời quan tâm, chăm lo, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của người lao động. Tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo công tác phát triển đảng, quan tâm đối tượng người lao động trực tiếp, nhất là công nhân ở các khu công nghiệp, khu chế xuất, khu kinh tế. Phát huy vai trò của tổ chức công đoàn trong giáo dục, rèn luyện và giới thiệu đoàn viên công đoàn ưu tú cho Đảng xem xét, kết nạp. Tập trung đầu tư nguồn lực nâng cao chất lượng công đoàn cơ sở và cấp trên cơ sở, ưu tiên công đoàn cơ sở trong các doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước và công đoàn các khu công nghiệp, khu chế xuất, khu kinh tế. Quan tâm xây dựng đội ngũ cán bộ công đoàn đủ về số lượng, nâng cao về chất lượng, thực sự chuyên nghiệp, bản lĩnh, tâm huyết, trí tuệ, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Ưu tiên và có chính sách đặc thù trong đào tạo, tuyển dụng, sử dụng cán bộ công đoàn trưởng thành từ cơ sở, từ phong trào công nhân”. (Nguyễn Đình Khang, UVTW Đảng, Chủ tịch Tổng Liên đoàn

Lao động Việt Nam. Bài đăng trên Tạp chí Cộng sản, số tháng 5/2020).

Thứ ba, Kết luận số 79-KL/TW ngày 25/12/2013 của Bộ Chính trị về “Đẩy mạnh thực hiện nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 28/01/2008 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X về “tiếp tục xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”. Sau năm năm thực hiện Nghị quyết số 20 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X về “Tiếp tục xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”, Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam tiến hành tổng kết, đánh giá. Trên cơ sở tổng kết, đánh giá của Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Bộ Chính trị Ban Chấp hành Trung ương Đảng hợp và đưa ra Kết luận số 79-KL/TW ngày 25/12/2013 của Bộ Chính trị về “Đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 28/01/2008 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X về “tiếp tục xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”. Kết luận này là đường lối tiếp tục xây dựng giai cấp công nhân, tổ chức công đoàn và đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ công đoàn của Đảng trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước theo Nghị quyết số 20 và cũng là thể hiện tư tưởng mới của Đảng. Kết luận yêu cầu các cấp ủy, tổ chức Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể nhân dân các cấp tập trung thực hiện một số nhiệm vụ chủ yếu, trong đó có “Phát huy vai trò chủ thể của giai cấp công nhân và vai trò của tổ chức công đoàn trong việc xây dựng giai cấp công nhân và tổ chức công đoàn vững mạnh. Tập trung kiện toàn, củng cố, nâng cao chất lượng tổ chức, bộ máy và cán bộ để tổ chức công đoàn các cấp thực sự là chỗ dựa vững chắc và tin cậy của giai cấp công nhân và người lao động. Đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của tổ chức công đoàn, đa dạng hoá các loại hình tập hợp công nhân, vận động đội ngũ công nhân đi đầu trong các phong trào thi đua yêu nước, thực hiện có hiệu quả chương trình hành động của

tổ chức công đoàn thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW, Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI, Nghị quyết đại hội Đảng bộ các cấp và Nghị quyết Đại hội XI Công đoàn Việt Nam. Chỉ đạo các cơ quan báo chí trong hệ thống Công đoàn hoạt động theo đúng chức năng, nhiệm vụ, tôn chỉ, mục đích đã được xác định” (Trang thông tin điện tử Liên đoàn Lao động tỉnh Quảng Bình, ngày 25/3/2014).

Kết luận này, một lần nữa cho thấy và khẳng định sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo sát sao, liên tục, triệt để của Đảng đối với việc xây dựng giai cấp công nhân, tổ chức công đoàn nói chung, việc đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ công đoàn nói riêng. Sau khi ban hành Nghị quyết số 20, Ban Chấp hành Trung ương Đảng không thả nổi hoạt động đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ công đoàn, mà quan tâm đến từng hoạt động của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, với tư cách là cơ quan chủ trì việc đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn. Những nội dung trong Kết luận 79, cho thấy Đảng đã nắm được các mặt cơ bản của việc đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn, chỉ ra những mặt đạt được và những điểm còn hạn chế. Từ đó, Đảng kết luận, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam cần tiếp tục đẩy mạnh việc thực hiện Nghị quyết số 20 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X, trong đó trú trọng việc đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ công đoàn.

Thứ tư, Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng (tháng 1/2021). Đại hội chủ trương “Xây dựng giai cấp công nhân hiện đại, lớn mạnh; nâng cao bản lĩnh, trình độ học vấn, chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp, tác phong công nghiệp, kỷ luật lao động thích ứng với cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư”, “đổi mới tổ chức và hoạt động của công đoàn phù hợp với cơ cấu lao động, nhu cầu, nguyện vọng của công nhân và yêu cầu hội nhập quốc tế”, “định hướng, quản lý tốt sự ra đời, hoạt động của các tổ chức của công nhân tại doanh nghiệp ngoài tổ chức công đoàn hiện nay” [4, tr.166]. Như vậy, chủ trương xây dựng giai cấp công nhân được Đại hội XIII bổ sung thêm điểm mới rất quan trọng là phát triển giai cấp công nhân “nhằm thích ứng với cuộc cách mạng

công nghiệp lần thứ tư”. Chủ trương đổi mới tổ chức và hoạt động công đoàn có điểm mới là “phù hợp với yêu cầu hội nhập quốc tế”. Đặc biệt, tại Đại hội lần này, Đảng đưa ra định hướng và là điểm rất mới, là quản lý tốt sự ra đời, hoạt động của các tổ chức của công nhân tại doanh nghiệp ngoài tổ chức công đoàn hiện nay. Nghị quyết Đại hội XIII là cơ sở để Trung ương Đảng, Bộ Chính trị tiếp tục cụ thể hóa, ban hành các nghị quyết về xây dựng giai cấp công nhân, tổ chức công đoàn, trực tiếp là Nghị quyết số 02-NQ/TW của Bộ Chính trị, ngày 12/6/2021.

Nhân dịp Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII, trao đổi với báo chí về vai trò lãnh đạo, định hướng của Đảng đối với giai cấp công nhân, tổ chức công đoàn, đồng chí Nguyễn Đình Khang, Ủy viên Trung ương Đảng, Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam chia sẻ “Các văn kiện trình Đại hội XIII của Đảng được chuẩn bị bài bản, công phu, nghiêm túc, khoa học, chặt chẽ, được lấy ý kiến rộng rãi của đông đảo các tầng lớp nhân dân. Nội dung văn kiện mang tính toàn diện, sâu sắc, có nhiều điểm mới, bám sát thực tiễn cuộc sống, phản ánh được tâm tư, nguyện vọng của các tầng lớp nhân dân, có nhiều định hướng hết sức quan trọng trong việc lãnh đạo tổ chức Công đoàn, xây dựng giai cấp công nhân, đại diện, chăm lo, bảo vệ quyền lợi của người lao động trước yêu cầu mới của đất nước” (Báo Điện tử Dân vận, thứ 4 ngày 27/01/2021).

Thứ năm, Nghị quyết số 02-NQ/TW của Bộ Chính trị, ngày 12/6/2021 về “Đổi mới tổ chức và hoạt động của Công đoàn Việt Nam trong tình hình mới”. Đây được coi là Nghị quyết chuyên đề về xây dựng giai cấp công nhân và tổ chức Công đoàn trong thời kỳ mới. Nghị quyết đã đánh giá hoạt động của tổ chức Công đoàn Việt Nam sau hơn 90 năm hình thành, phát triển; 35 năm tiến hành công cuộc đổi mới; chỉ ra thành tựu, hạn chế và nguyên nhân. Đánh giá về sự phát triển của đội ngũ cán bộ công đoàn, Nghị quyết nêu rõ “Đội ngũ cán bộ phát triển cả về số lượng và chất lượng” (Trang thông tin điện tử Liên đoàn Lao động tỉnh Kon Tum, ngày 15/6/2021). Trên cơ sở đó, Nghị quyết nêu ra quan

điểm chỉ đạo xây dựng Công đoàn Việt Nam vững mạnh và xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam hiện đại, lớn mạnh, đáp ứng yêu cầu của tình hình mới. Đổi mới tổ chức và hoạt động công đoàn phải phù hợp với số lượng, cơ cấu lao động, nhu cầu, nguyện vọng của công nhân, người lao động và yêu cầu nâng cao chất lượng nguồn nhân lực. Từ quan điểm chỉ đạo, Nghị quyết nêu ra mục tiêu tổng quát là xây dựng Công đoàn Việt Nam vững mạnh toàn diện, thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ trong tình hình mới; góp phần xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam hiện đại, lớn mạnh, là lực lượng tiên phong trong thực hiện nhiệm vụ phát triển nhanh và bền vững đất nước.

Để thực hiện quan điểm chỉ đạo, mục tiêu nêu trên, Bộ Chính trị nêu nhiệm vụ và giải pháp chủ yếu về đổi mới tổ chức và hoạt động Công đoàn Việt Nam trong tình hình mới. Về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn, Nghị quyết nêu rõ “Xây dựng đội ngũ cán bộ công đoàn chuyên nghiệp, đủ phẩm chất và năng lực đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới”. Cụ thể “Xây dựng đội ngũ cán bộ công đoàn bảo đảm về số lượng, chất lượng, có trí tuệ, bản lĩnh, tâm huyết, trách nhiệm, uy tín, có năng lực đối thoại, dẫn dắt, truyền cảm hứng, tập hợp, đoàn kết người lao động. Người đứng đầu tổ chức công đoàn phải có uy tín cao, am hiểu sâu sắc và có kinh nghiệm thực tiễn về công tác vận động quần chúng, nhất là vận động công nhân, người lao động và chủ doanh nghiệp. Cơ cấu cấp ủy các cấp có tỉ lệ hợp lý người trưởng thành từ công nhân, công đoàn. Cấp ủy thống nhất với công đoàn cấp trên trong việc đề bạt, điều động, luân chuyển chủ tịch, phó chủ tịch công đoàn cùng cấp. Nghiên cứu, ban hành chính sách phù hợp để tuyển dụng cán bộ công đoàn trưởng thành từ cơ sở, trong phong trào công nhân; thu hút, tạo động lực cho cán bộ công đoàn. Nghiên cứu, đề xuất cơ chế giao biên chế cho Công đoàn hợp lý, bảo đảm đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ và tình hình thực tế”. (Thông tấn xã Việt Nam ngày 14/06/2021). Trong tham luận tại Hội nghị trực tuyến toàn quốc triển khai Chương

trình hành động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng, đồng chí Nguyễn Đình Khang Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam nêu rõ “Đổi mới tổ chức và hoạt động công đoàn phù hợp với số lượng, cơ cấu lao động, nhu cầu, nguyện vọng của đoàn viên, người lao động và yêu cầu hội nhập quốc tế; tập trung phát triển đoàn viên, thành lập công đoàn cơ sở, xây dựng đội ngũ cán bộ công đoàn đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ”. (Trang thông tin điện tử Công đoàn Công thương Việt Nam ngày 18/08/2021).

Có thể nói Nghị quyết này đã đề cập một cách toàn diện, chi tiết, cụ thể về xây dựng giai cấp công nhân, tổ chức Công đoàn Việt Nam nói chung, đào tạo bồi dưỡng cán bộ công đoàn nói riêng. Về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn, qua Nghị quyết cho thấy, nếu như Nghị quyết số 20/NQ-TW ngày 28/01/2008 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X, Chiến lược xây dựng và phát triển giai cấp công nhân Việt Nam trong thời kỳ mới của Đại hội Đảng lần thứ XI (tháng 1/2011), Kết luận số 79-KL/TW ngày 25/12/2013 của Bộ Chính trị đề cập mang tầm vĩ mô về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn, thì đến Nghị quyết này, Bộ Chính trị đã đề cập một cách cụ thể, chi tiết về các mặt số lượng, chất lượng, đạo đức, uy tín, kỹ năng nghiệp vụ làm công tác công đoàn, cách thức tổ chức cấp ủy, cách tuyển dụng thu hút cán bộ công đoàn, chính sách đối với cán bộ công đoàn. Đây là một thuận lợi lớn cho việc đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, công đoàn các cấp, thể hiện quan điểm nhất quán và sự quan tâm sâu sắc của Đảng trong lãnh đạo xây dựng tổ chức Công đoàn Việt Nam vững mạnh.

Triển khai thống nhất, đồng bộ Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng và Nghị quyết 02 của Bộ Chính trị, Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam ban hành Chương trình hành động chung để thực hiện cả 2 nghị quyết, xác định rõ mục đích, yêu cầu; “với 20 chỉ tiêu hằng năm và các chỉ tiêu cụ thể theo từng giai đoạn; tập trung thực hiện 7 nhóm nhiệm

vụ, 39 giải pháp. Đồng thời cụ thể hóa bằng 28 văn bản sẽ được ban hành kèm theo để triển khai thực hiện. Trong đó, đề xuất với Đảng, Quốc hội, Chính phủ ban hành 06 văn bản, Ban Chấp hành, Đoàn Chủ tịch Tổng Liên đoàn sẽ ban hành 22 văn bản”. (Trang thông tin điện tử Công đoàn công thương Việt Nam ngày 18/08/2021).

Nhìn một cách tổng thể, từ khi đất nước bước sang thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, Đảng luôn quan tâm, lãnh đạo kịp thời, chỉ đạo sát sao việc đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn vững mạnh, làm trụ cột cho việc xây dựng giai cấp công nhân - giai cấp quyết định đến thành công của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Các nghị quyết của Đảng được nêu ra trong bài viết là những nghị quyết mang tính chất bản lề, trụ cột, có tầm chiến lược, đề cập một cách toàn diện các vấn đề đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ công đoàn, định hướng cho việc xây dựng giai cấp công nhân và tổ chức công đoàn của cả hệ thống chính trị, đặc biệt là Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam. Nghị quyết của Đảng là cơ sở pháp lý để Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam ban hành những nghị quyết chuyên đề như Nghị quyết số 4a, đặt nền tảng cho việc phát triển của đội ngũ cán bộ công đoàn hiện nay. Các cấp công đoàn cần triển khai sâu rộng hơn nữa, để đường lối đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ công đoàn của Đảng phát huy hết giá trị, tạo nên đội ngũ cán bộ công đoàn lớn mạnh cả về số lượng và chất lượng, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng giai cấp công nhân, tổ chức công đoàn, đưa sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đi đến thắng lợi. □

Tài liệu tham khảo

- [1]. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VIII*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
- [2]. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X*, Văn phòng Trung ương Đảng xuất bản, Hà Nội, 2016.
- [3]. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011.
- [4]. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2021.